

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львовской“ и въ ц. к. Старостахъ на провинціи на цѣлый рокъ 2 вр. 40 к. на півъ року . 1 вр. 20 к. на чверть року . . . 60 к. мѣсячно . . . . . 20 к. Поодинокое число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою: на цѣлый рокъ 5 вр. 40 к. на півъ року 2 вр. 70 к. на чверть року 1 вр. 35 к. мѣсячно . . . . . 45 к. Поодинокое число 3 кр.

Выходитъ у Львовѣ по два дня (крѣмъ недѣль и р. кат. святъ) о 5-ой годивѣ по полудни.

Администрація и экспедиція подъ ч. 8 улица Чарвеккого.

Редація ул. Франскавска ч. 10, дверь 10.

Письма принимаютъ съ цѣлью франкованій.

Рекламація неоплаченной болѣе вѣдъ порта, рукописи не возвращаютъ ся.

Ч. 196. Недѣля 1 (13) вересня 1891. Рокъ I.

Вѣдгомонъ зъ маневровъ въ Шварценавѣ.

Мы вже подавали важнѣйші факты изъ вѣдъ Монарховъ подчасъ маневровъ коло Шварценавѣ; тутъ хочемо ще подати за „Pol. Bog.“ деякі цѣкаві подробности изъ вѣдъ Монарховъ, котры наочный свѣдокъ доносить до згаданой газеты. Що зносины Монарховъ зъ собою мали надзвычайно ширый и дружный характеръ, то звѣстно загально.

Е. Вел. Цесарь Францъ Іосифъ и Король австрійскій — каже згаданий наочный свѣдокъ — не змѣнили ся, але по нѣмецкомъ Цесари видѣно, вѣдъ его послѣдней гостины у Вѣднѣ значну змѣну, хочъ анѣ трошки не було по вѣдъ свѣдно, що вѣдъ довшій часъ нездужавъ и готови собѣ колыно. Майже цо дня збиравъ Цесарь Вильгельмъ докоола себе якесь число австрійскихъ, нѣмецкихъ и саскихъ офицеровъ, ра при склянцѣ пива и при цигарахъ розговарывавъ зъ ними дуже сердечно, та перазъ значивъ, якъ ему приятно въ Шварценавѣ.

Подобно якъ мѣжъ Монархами, такъ и зносины межъ ихъ министрами дуже сердечны; ген. Каприви и гр. Кальнокий майже не вѣдступали оденъ вѣдъ другого. Разомъ вѣдзи на маневры, разомъ вертали до замку Мересъ и взагалѣ всюды являлись разомъ. Цесарь Вильгельмъ при кождѣй нагодѣ вѣдзначавъ гр. Кальнокого, такъ, що то ажъ въ работѣ впадало. При обѣдахъ все пивъ до него, а подчасъ серкю розговарывавъ зъ нимъ найдовше. Въ подобный способъ вѣдзначавъ Е. Вел. Цесарь Францъ Іосифъ нѣмецкого канцлера ген. Капривіого и нѣмецкого посла, кн. Райсѣ.

Вѣдъ три Монархи вѣдзначали такожъ и дуже бар. Відмана; вѣдъ бувъ цо дня на

обѣдѣ у Монарховъ. Цесарь нѣмецкій и король саскій прислали були бароновѣй Відмановѣй въ дарунку двѣ прекрасны вазы, а цесарь Вильгельмъ явивъ ся навѣдъ самъ у бароновой, щобы ѣй свой дарункъ вручити и перебувъ у неи три чверти години. Такъ само вѣдзначували Монархи такожъ и п. Шпильмана, въ котрого замку Мересъ перебували саскій князь Юрий, ген. Каприви, гр. Кальнокий и нѣмецкій посолъ кн. Райсѣ.

Зъ иншой стороны доносятъ зновъ, що по скѣнченю маневровъ, сконстатували готовѣсть австрійской армии до бою и зазначили дружбу оружія, котра, колибъ того було потреба, забезпечитъ успѣшне дѣлане обохъ сполученыхъ армій.

Наконецъ доносятъ ще зъ Пешту до Fremdenblatt-у такъ: Зъ зовѣмъ певного жерела заповѣняютъ, що Е. Величество Цесарь дуже вдоволеный зъ ходу долѣшно-австрійскихъ маневровъ и вельми урадованый зъ надзвычайно похвальной оцѣнки, яку выдали оба союзны Монархи и нѣмецкій генералы о хоробрости и свѣтлыхъ успѣхахъ австрійскихъ войскъ.

Е. Е. Міністеръ гр. Шенборнъ у Львовѣ.

Вчера вечеромъ по 9 годъ приѣхавъ зъ Перемишля Е. Експ. и. Міністеръ справедливости гр. Шенборнъ до Львова и замѣшкавъ тутъ въ палатѣ Намѣстництва. П. Міністеръ приѣхавъ въ супроводѣ совѣтника міністеріального п. Тхожницкого и секретаря и. Ценкера та президента львовского высшего суда краевого, п. Симоновича, котрый выѣхавъ бувъ на повитане и. Міністра ажъ до Пере-

мишля. На дворци дожидали п. Міністра: Е. Експ. п. Намѣстникъ гр. Бадені, президентъ мѣста Львова и Мохнацкій и вице-президентъ п. Мархвицкій, президентъ суда краевого п. Пшонтовскій, вице-президентъ суда краевого п. Бялковскій, надпрокураторъ державный п. Зданьскій, делегатъ палаты адвокатовъ дръ Маковскій, староста намѣстництва п. Мавтеръ и директоръ полиціи п. Княчковскій.

Скоро лишь Е. Експ. и. Міністеръ выѣхавъ зъ вагона, представились ему згаданы достойники и повитали его, а вѣдтакъ зайшовъ п. Міністеръ до ночкальнѣ, де зновъ короткою премою повитавъ его президентъ мѣста. П. Міністеръ дякуючи за повитане, высказавъ свою радѣсть зъ того, що буде мѣгъ пѣзнати Львовъ докладно, о котрѣмъ чувъ, що въ послѣднихъ часахъ значно пѣднѣсь ся и обѣцявъ его добре оглянути.

На томъ закѣнчило ся повитане и п. Міністеръ поѣхавъ зъ п. Намѣстникомъ до палаты Намѣстництва. Цинѣ рано визитувавъ вже п. Міністеръ высшій судъ краевый и удѣлявъ авдѣнцій. По полудни має п. Міністеръ переѣхати ся по мѣстѣ и Высокомъ замку та оглянути музей Дѣдушницкихъ, бібліотеку Оссолінскихъ и палату сеймову.

Завтра, въ недѣлю о 9 год. рано буде Е. Експ. и. Міністеръ на богослуженю, а о год. 10 и 30 мин. передполуднемъ выѣде зельзницею до Щирца, де прибуде о год. 11 и мин. 15. Тамъ вѣдбуде визитацію повѣтового суда, вѣдтакъ буде на свѣданю въ Семановцѣ, у п. Давида Абрагамовича, посла до Рады державной, вѣдди о год. 3 и 22 минутъ зъ полудня верне до Львова и огляне тутешній заведеня карній. О год. 6-ой вѣдбуде ся обѣдъ. Третього дня, въ понедѣлокъ, межъ 9-ою а 1-ою передъ полуднемъ вѣдбуде Е. Експ. и. Міністеръ визитацію краевыхъ судѣвъ, пивиль-

Чародѣйный кафтанъ.

Оповѣдане Кольмана Міксата.

(Дальше.)

VII.

Лестякъ станувъ собѣ за очеретовою стѣнкою та заходивъ у голову, що теперь поцати, куды собою повернути. Въ его тяжкой голодѣ ходили гадки якъ розтоплене олово, ноги подѣ нимъ вяли а душу его гризала совесть: „Зле я зробивъ, то бувъ лишь самолюбивый бракъ вѣдваги.“ Якісь неспокой коловъ его мовѣ шпильками.

Понуривши голову глядѣвъ вѣдъ напередъ себе.

— Кудыжь менѣ теперь ити...?

Мрака трохи розступилась а недалеко вѣдъ него засѣтилась величезна полонка чародѣйского ставу, якъ колибъ моргаючи на него хотѣла ему сказати: Ходи Лестяку сюды, ще найлѣпше зробишь, коли тутъ ляжешъ, прикрывъ ся сѣбнымъ покрываломъ и спочинешъ на мягкой подушцѣ зъ пѣску!... То найпростѣйша дорога.

Вѣдъ пустивъ ся кѣлька кроковъ до ставу, але якісь корчъ, найвысшій въ сѣй сто-

ронѣ, станувъ ему въ дорожѣ; тоненькы его галузки покрывали пласточки снѣгу: вѣдъ недобачивъ его и спотыкнувъ ся. А коли его ухо въ сѣй горкой хвили дотулилось тѣла „матери землѣ“, то почувъ вѣдъ наразъ, що земля десь дуже дуднить, якъ колибъ вѣдъ тысячѣвъ коньскихъ копытъ. Вѣдъ ажъ цѣлый задрожавъ вѣдъ страху. „Ага, подумавъ вѣдъ собѣ, то вже Татары гонять на мѣсто.“

Але и заразъ притихло, якъ колибъ той гаморъ десь поволѣ щезавъ, ажъ наконецъ и зовѣмъ стало тихо. Лишь оденъ конь бѣгъ. Тупъ! Тупъ! И справдѣ лишь оденъ конь, и Господи! такъ то Цинна сидитъ на нѣмъ. Лестякъ ажъ въ гору пѣдскочивъ, вже и не обтиравъ на собѣ одежи, лишь побѣгъ чимъ скорше противъ неи.

— Ты вже тутъ? Нѣчо тобѣ не стало ся? Чи то ты таки дѣйстно тотъ сама? Якъ же пѣйшло?

Цинна усмѣхалась весело. Закимъ вѣдповѣла, надула ся, якъ то люблять робити дѣвчата, коли суть веселы, и удають героѣвъ:

— Звѣщаю покѣрно, що не стало ся нѣчого, лишь то, що Татарѣвъ зъ вѣдси прогнала; утѣкають, якъ колибъ чорты за ними гнали.

— Та що ты плетешъ!

Вѣдъ, бачите, хотѣвъ тымъ сказати: „Розкажуй лишь чимъ скорше, розкажуй!“ И

она почала розказувати, але ще передъ тымъ кинула веселымъ окомъ на кафтанъ припавшій снѣгомъ.

— Сей кафтанъ таки щось вартъ, мой пане Максиме.

— Не вжежь?

— Коли его Олай-бегъ побачивъ, такъ заразъ злѣзъ зъ коня, поцѣлувавъ его тричи въ самъ крайчикъ, а вѣдтакъ спытавъ зъ великою покорою, що я прикажу. Я приказала ему, щобы они заразъ зъ вѣдси забирали ся и они въ сѣй хвили забрали ся.

Лестякъ станувъ та лишь ротъ роззявивъ.

— Такъ стало ся до слова, якъ кажу.

Але я не маю часу довго балакати. Берѣть собѣ свой кафтанъ, ось вашъ конь, свѣдайте та фдѣте. Я пѣйду иншою дорогою.

— Ей Богу! То дѣйстно якесь чудо! — Казавъ урадованый Максимъ, котрый не сходивъ зъ дива: — Видко що той кафтанъ то великій скарбъ!

— И менѣ такъ видить ся. Але спѣшѣть ся, бо они можуть надѣйти. Щось такъ, якъ бы менѣ вже привуджували ся, чорны возы, що фдѣтъ зъ мѣста.

Лестякъ зморщивъ чоло.

— Правду кажеть, Цинно; не говорижь нѣкому нѣчого! Спаси-Богъ тобѣ, за твое дѣло. Я ще пѣзнѣше зъ тобою поговорю... ще видѣ. Таки такъ, поговоримо зъ собою, Цинно.

ного и карного, а опбеля вязницъ и мѣско-делогованого суду. О год. 1-ой зъ полудня наступитъ свѣдане, межи годиню 2-ою а 4-ою зъ полудня авдѣнціи, а водтакъ выѣде С. Екск. п. міністеръ зъ визитами. Вб второкъ о год. 9 мин. 30 передъ полуднемъ выѣде С. Екск. п. міністеръ зб Львова.

Галицке „общерусске единство языковѣ“

(Конецъ.)

Авторъ приходитъ на конецъ до такого заключенія:

Зъ цѣлою идею „единства“ хйба одинъ хосенъ, що роздоръ точить силы нашей интеллигенціи, та що одна часть руской интеллигенціи не знае добре нѣ своего нѣ російскаго языка и черезъ те не може вразъ зъ другими трудитись надъ дальшимъ выробленемъ рѣдной мовы. Вбнщи ще й такій хосенъ, що другій зъ насъ глузуютъ, що мы ще самі не знаемо, що мы за народъ. Та й якъ не глузувати, коли речникъ „общерусской“ партіи заявляє, що нехай се наука рѣшае и скаже: що мы за одній? Дитина, що зачинае говорити, знае вже, якъ она называеся. — лишь мы, народъ, про котрый пок. архієпископъ Рудольфъ сказавъ „Die Ruthenen — ein altes Culturvolk“ малибъ сего ще не знати и водкликватись до науки. Выходитъ справдѣ на те, зъ чого кпавъ Шевченко:

„Най Нѣмецъ покаже“, а до того й „историю нашу намъ розкаже“.

Наука не надае именъ, хйба лишь дикимъ народамъ, и то зважае: якъ народъ самъ себе кличе? До науки належить, — розсѣднати: чи се все правда, на що мы яко водрубный народъ покликуюемъ, а матеріялу до сего мы вѣ самі маемо доставити. Каждый народъ, хочъ бы числомъ и не великій, если твердо стоить при своій народности, при своій мовѣ, и вытревало бореться о принадлежній ему права, знайде прихильность у всеѣхъ справедливыхъ та разумныхъ людей, ба и противники, хочъ не радї, а таки мусять зъ нимъ числитись. Лишень народу, що добровольно стае приченою другого, нѣхто поважати не буде. А чи господинове „обединитель“ не задумуютъ зроби ти се зъ нашимъ народомъ?

И цюжъ ся теорія для насъ добраго принесла? Вдичный бувъ бы я дуже „Червоний чл Галицкой Руси“, колибъ схотѣла вычислити тѣ вѣ здобутки и користи, якій она до сего часу для галицкихъ Русинѣвъ принесла. Я ихъ не можу добачити. Пѣдъ взглядомъ розвою нашего языка и литературы — нѣчого не придбала, а навпаки, ще спинила

его... Будь-що будь австрийскій мужъ державнїй чей вже на стѣлько посѣдають знаня зъ этнографіи та исторіи, що знаютъ: якї народы замешкують австрийску державу, — знаютъ добре, що суть Ruthenen, aber keine Russen, и що Русины, не одно й те саме, що Великороссы. И власне для того, що мужъ державнїй знаютъ: що мы за народъ? — толкували собѣ идею „общерусского единства“ инакше, не „идеальнымъ“ литературнымъ поглядомъ, якїй мавъ не одинъ добродушный „твердый“ Русинъ. Имъ того годъ зрозумѣти, бо не видять подобного примѣру добровольной реорганизаціи зъ своєю индивидуальности народной у нѣякого другого народу славянскаго. Не зрѣкають ся своєю мовою нѣ Словѣнцѣ на користь сербско-кroatской, нѣ навѣтъ Словаки на користь чешской, — тожъ й не диво, що насъ легковажно. Про Русинѣвъ свѣтъ ставъ забувати и нинѣ ще неодному Русинѣ на чужинѣ прикро стане, коли люде, що лише дещо про насъ знаютъ, пытають его: що то властиво за народъ? — Они знаютъ лишь одно, що въ Галичинѣ нема Великоросѣвъ, отже гадають, що тамъ лише самі Поляки, а Русины — се або якась водмѣйна порода Поляковъ, або якась цыганска нація. А хтожъ тому виненъ, що про насъ такъ мало знаютъ? Виний тѣ зъ нашихъ представителѣвъ, що не хотѣли нѣчого чути про Украину и про малорускїй народъ въ Украинѣ, а все свѣтови очи мылиди, що въ Россїи самі Великороссы та що — Русинѣвъ въ Галичинѣ подавали — если не за Великоросѣвъ то за цюжъ цнше, лишь не за Русинѣвъ, — до „единства“ признатись не мали водваги, а зазначити окремишность и самостоятельность своего народа и его мовы не хотѣли. Не поднесли нѣколи смѣло и отверто народного прапора, не сказали нѣколи: „чи и мы сыны, якїхъ батьковъ, кимъ за що закути?“ Инакше бы насъ свѣтъ поважавъ, колибъ нашъ представительъ были ему пригадади, що мы той народъ, що своєю грудю боронивъ Европу водъ азийскихъ дикихъ ордъ, засѣваючи своими кѣстами и кровію буйнїи степы Украины, — той народъ, що встававъ до борбы за свободу и волю, и знеможенїи кровавыми боями та лихими невзгодами вправдѣ упавъ, но не загинувъ, а встаетъ до нового житя и вразъ зъ другими рѣвнѣхъ для себе правъ жадае. Та, на жалъ, народной идеи у насъ не подношено, а „единствомъ“ еи ще затемнювано.

Въ 1848 роцѣ поднѣсь бувъ Григорій Якимовичъ вразъ изъ другими Русинами идею народну — и вѣ тогды громадилсь въ коло него, а й свѣтъ про насъ зачавъ говорити и нами займатись. Водновивъ еи посоль Романчукъ въ соймѣ въ 1890 роцѣ — та, на жалъ, часть Русинѣвъ подьюджена выступила за се

и противъ него, и противъ народной идеи. Отъ и цѣлый хосенъ того нашего „единства“ что дѣстало своій початокъ въ 1866 роцѣ!...

Запытавъ я разъ одного зъ виднѣйшихъ людей „общерусской“ партіи:

— Коли се вже мае бути правда, що мѣ оденъ народъ зъ Великороссами, то чому же сего пок. Григ. Якимовичъ и другїи не заявляе вже 1848 роцѣ, ажъ вы зъ тымъ выѣхали въ роцѣ 1866?

— А, бо тогды въ 1848 роцѣ, — водпѣ вѣвъ менѣ — ще не було на часѣ.

— А въ 1866 роцѣ було на часѣ.

— Тогды, въ 1848 роцѣ, они бояли признатись до того, бо графъ Стадїонъ сказавъ, що если Русины (Ruthenen) те саме, что Россїяне (Russen), то вѣнъ волишь Поляковъ.

Мудрый аргументъ! — тѣлько шкода, что не перекоуе. Колибъ Русины въ 1848 роцѣ были бояли ся, — якъ се „обединитель“ хитрять вмовити въ людей, то бы были заявляе себе просто „греко-католическо-галлицко-русскимъ народомъ“ и певно были бы гр. Стадїона зовѣмъ а зовѣмъ такимъ заявленемъ ушкѣ коили. Оно все таки було бы „благонадежныише“, анѣжъ признаватись до еднѣности Украины... Свѣ казѣ мы не вѣримо. Лучшъ сказати отверто, що некоторымъ Галичанамъ зъ „единствомъ“ добре, бо загаль общерусской партіи не мае хѣсна и кѣлько разѣ Русины моглибъ погодитись, они нѣколи того не допустятъ и для того такъ завязано ступили и противъ Романчуковой программы. Сему вже повѣримо, бо на се й доказѣвъ хйбне...

Не маю тутъ на гадѣ тыхъ зъ тѣ „твердой“ партіи, котрїи „единство“ идеальнъ розумѣють, а маю на думѣ тѣ одиницѣ „твердой“ партіи пакинулись на диктаторскѣ розумѣ тыхъ апостоловъ „единства“, що опнували опінію „твердой“ партіи и на еи кошѣ позволяли собѣ за богато, ажъ наконецъ того дивного „единства“ такъ низько упали. Загалови Русинѣвъ тыхъ прерѣвныхъ комедїи и авантуръ було за богато и вѣнъ подавъ въ другу сторону, де подобныхъ комедїи бачивъ.

Выказавши шкѣдливість „обединенія“ австрийского и неконсеквентность тыхъ, що его шкѣ рятя, кѣнчить авторъ свою розвѣдку такъ:

Та „вольному воля“. Хотятъ господинове „обединитель“ мати доконче великорусскїи языкъ за литературный, за мову интеллигентной руской въ Австрїи, бо она имъ здаеся чужою водъ рѣдной, — добре! нехай по 25-лѣтїю ювілею проголошеного „единства“ дають ювілею 50-лѣтїю... Може при святѣ ваню того ювілею будуть уже вмѣти не тѣлько „проповѣдувати“ его, але й говорити нѣчто — але поки се буде, не мають чого сердитись.

— Добре, добре, сказавъ хоршїи хлопецъ и щезъ десь въ корчахъ.

Лестякъ поѣхавъ просто дорогою. Въ самѣмъ дѣлѣ побачивъ вѣнъ передъ собою довгий рядъ возѣвъ, що везли хлѣбъ и дрова; Мартинъ гнавъ волю и клявъ на чѣмъ свѣтъ стоить. Передъ возомъ ѣхавъ оденъ зъ троухъ магїстратѣвъ, панъ Самѣйло Голечїй, котрый въ жовтѣй торбѣ вѣвъ грошѣ. А та жѣнка на возѣ середъ румяныхъ бохонцѣвъ, то нѣхто иншїи лишь таки сама панѣ Фабїяниха; она зъ самою цѣкавости выбрала ся зъ тою посылкою въ дорогу, чтобы пренѣ разъ побачити тѣ „цѣсї головы татарскїи“, а коло неи причаилась довгоязыка Павлина Фекете та читала якась письмо своими зѣркатыми очима.

— Ану подивѣть ся! Чи то не Лестякъ вѣде? — обѣзавъ ся хтось зъ Кечкеметѣвъ. Вѣнъ зъ тамтого свѣта вѣртае!

Самѣйло Голечїй, що таки Лестяка трохи любивъ, а котрый вже зъ цѣкавости ажъ вытримати не мѣгъ, водозвавъ ся до пана Максима солоденькими словами та спытавъ:

— Правда, друже, що то лишь ванъ духъ, а не вы самї?

— Ей Богу, що то я самъ, але душѣ въ менѣ нема, водповѣвъ Лестякъ горко (хто знае, куды его душа теперъ лѣтала?) А вастъ куды Богъ провадитъ?

— Таже приишли гостѣ пѣдъ наше мѣсто, — водповѣвъ Голечїй, що завсѣгды бувъ

веселый, хочъбы его и пѣдъ шибеницю ставити. — Веземо имъ маленькїи гостинчикъ.

— Ледви чи ихъ вже здогоните!

— Такъ?

— Певно, бо они вже десь за десятимъ селомъ. Пѣйшли та й не попрощались.

— Не може бути! — водозвадалась на то панѣ Фабїяниха пискливимъ голосомъ.

— Шкода! замуривъ ся панъ Фекете. Не буду мати кому и хорошей бесѣды выголосити.

Лестякъ розповѣвъ водтакъ цѣлу исторію зъ кафтаномъ, а панъ Самѣйло Голечїй слухаючи еи ажъ мѣнивъ ся, то блѣдъ то червонѣвъ.

— Не мала пригода, — говоривъ вѣнъ добляючи въ своѣмъ перкатѣмъ носѣ недоволенный. — Не мала пригода, гмъ... якъ свѣтъ свѣтомъ, такой ще не бувало.

Але вѣнъ лишь на хвильку знайшовъ ся въ клопотѣ; зъ него бувъ хитрый лисъ, котрый умѣвъ заразъ цѣнохати письмо посомъ.

— Гей, люде, вертаймо назадъ! Для Кечкемету настала свѣтла доба.

Водтакъ скочивъ зъ коня и водозвавъ ся покѣрнѣмъ голосомъ:

— Сѣдайте на мого коня, пане Максиме Лестяку. Менѣ ажъ жаль та встыдъ, що вы на такой шкѣпѣ вѣдете.

— Не робѣтъ собѣ нѣчого зъ того. Дѣкувать вамъ. Для мене и та шкапа добра. Коли троухъ мене на ню посадило, то оденъ за мало, чтобы мене здоимити.

— То най панъ Фекете сѣдае на мого коня и вѣде до мѣста та дасть знати, что стало ся.

Тому першому бесѣдникови въ мѣсто було якъ разъ то до вподобы, бо мавъ зарѣ нагоду выголосити другу бесѣду, замѣсть котра водпала.

— Чомужъ бы не поѣхати? Заразъ поѣду. Тажъ то розкѣшь ѣхати на такѣ кони. Але дайте менѣ якого прута, бо у мене нема острогѣвъ.

На такого огнистого коня не треба быти прута, вѣнъ якъ рушивъ зъ великимъ сѣдникомъ зъ мѣсця, то такъ, якъ тѣ кони въ байцѣ, котрымъ въ опалку замѣсть обрѣ насыпано грани. Фекете ажъ упрѣвъ и запавъ ся и бувъ зовѣмъ мокрый, коли стану на мѣсця. Тутъ стали люде збирати ся доокколо него, а вѣнъ оповѣстивъ имъ краснорѣчивыми словами особливу ласку Божу, яка сплыну на се мѣсто, бо мертва одѣжъ водвернула на мѣста наибѣльшого врага.

— Таки чудо стало ся. Славнїи Кечкеметѣвъ кажѣтъ дзвонити въ дзвонѣ. Ненадїный Олай-бегъ припавъ ажъ до землѣ и трѣпоцѣдувавъ покѣрно Лестяковъ кафтанъ.

тись, що народовці и мы всѣ Русины не хочемо збуватись рідної мови и не пишемось на ихъ „единство“ — хочъ бы лише для того, що господинове „обединителѣ“ самі дали намъ водстрашаючий примѣръ въ томъ вглядѣ. Ихъ постушы за 25 лѣтъ въ „литературномъ“ языцѣ насъ нѣякъ захопити не можуть....

Переглядъ політичний.

До Pol. Corr. доносять зъ Риму, що папскій делегатъ на гр. кат. синодъ у Львовѣ, кард. Чяска, выбравъ ся вже въ дорогу до Львова. До той самої газети доносять, що папа кладе велику вагу на маючий водбути ся у Львовѣ синодъ и для того на его бажане будуть ему правильно посылати ся протоколы зъ засѣданъ.

Въ Празѣ и Ліберци приготовленя на приняте С. Вел. Цѣсаря идуць мѣжь обома народностями, чешкою и нѣмецкою, на перегоны, щобы зазначити свое привязане и вѣрность для Трону. Въ Празѣ кожда дѣльница мѣста, котра має свою раду и бурмістра, приготовлює окремо приняте для С. Величества. Такъ само мѣска рада въ Ліберци робить приготовленя зъ горячковымъ поспѣхомъ. Хочъ элементу чешкого въ томъ мѣстѣ дуже мало, и то самі майже робѣтники або домова служба, всежь Чехи старають ся и тамъ зазначити свою присутность, тымъ бѣльше, що мають тамъ зручного и горячого агітатора, дра медицины Шаманека. Подчасъ гостины Цѣсаря мають тамъ ряды ліберецкихъ гостей збѣльшити ся приѣзжими Чехами зъ найдалшихъ сторѣнь.

Россійскій міністеръ дѣлъ заграничныхъ, бар. Гірець, розпѣчне заповѣдженій урльоупъ въ слѣдуючѣмъ тыждни.

Зъ Петербурга наспѣла вѣсть, що правительство россійске постановило завести якъ найстрогийшій мѣры противъ „штундистѣвъ“, котры покидають ся православною вѣры а пристають до протестантскої, якої держать ся н. пр. деякі Нѣмцѣ колоністы. Выготовлено вже законъ, котрый уважає „штунду“ за небезпечну секту релігійну шкодливу державѣ и накладе на штундистѣвъ якъ найострѣйшій кары (заточене въ далекой стороны сибирскій и каторга). Особы, котры суть въ пѣдозрѣнню, що належать до штундистѣвъ, не смѣють выбирати ся анѣ вѣйтами анѣ радными громадскими або писарями и т. д. Имъ невольнѣ держати у себе челядь православної вѣры. Закономъ ще той законъ буде введеный въ жыте,

водтакъ каючись спытавъ: „Що прикажешъ после мѣста Кечкемету?“ Па то поднявъ молодшій панъ Лестякъ голову и сказавъ: „Выносьте ся зъ воды!“ И тому то вертають вже назадъ возы зъ хлѣбомъ, и волы, и торбинка зъ грѣшми, и радный, та панъ Максимъ Лестякъ:

Роздавъ ся великій окликъ радости. Вѣсть неслась огнемъ по мѣстѣ зъ улицъ до улицъ. Хата водъ хаты передавали собѣ ту вѣсть. Зиснавдженій радий, котрыхъ громада передъ тымъ була скинула, показались зновъ на свѣтъ Божій та пѣйшли помѣжь людей. Поросногого повитали грѣбкымъ „Блѣвѣ!“ а передъ старымъ Инокоемъ розступали ся всѣ та здѣймали шапки. Всѣ домагали ся голосно, щобы панъ Франць Крістонъ говоривъ; вѣнъ и не давъ ся довго просити, лишь выльзъ на бочку зъ капусти середъ мѣста, та сказавъ лишь.

— Надаю водъ васъ справедливости для того геніяльного молодца, що такъ славно побѣдывъ.

— Справедливости! — роздалось зъ тысячу трудей.

(Дальше буде.)

мають ще бути почислені всѣ штундисты и тѣ мѣсцевосты, де они перебувають а водтакъ будуть поставлені пѣдъ строгій надзѣръ поційный.

Д О П И С Ь.

Зъ Сокальщины.

(Ще про порядки въ Лучицяхъ.)

Въ ч. 179 „Народной Часописи“ зъ 11 (23) серпня с. р., була умѣщена допись зъ Сокальщины о забавѣ сторожи огневої въ Лучицяхъ. Позаякъ дописуватель, хочъ, якъ здає ся, бувъ тамъ лично, однакъ дещо не зовсѣмъ вѣрно подавъ о водносинахъ лучицкои громады, бо въ конці своєї дописи сказавъ: „Надъ заведемъ хору працює власне п. Онішко, а якъ чую, то невдовзъ буде тамъ и свѣй шпихлѣръ и своя каса задаткова“ то я тутъ доповню згадану допись.

П. Онішко працює справдѣ, и то дуже, але не надъ заведемъ, но надъ утриманемъ и розвитемъ хору, котрого основателемъ бувъ помершій тамтого року Семень Джугало. Хоръ той основано ще въ 1875 роцѣ. Шпихлѣръ громадскій истнує уже звышь 30 лѣтъ, а зъ доходѣвъ тогоже шпихлѣра, заложено въ 1880 роцѣ касу позичкову, котра красно розвиває ся. Въ 1888 р. поставлено дѣмъ громадскій, въ котромъ мѣтити ся урядъ громадскій, читальня и прилады сторожи огневої, удержуваній такожь переважно зъ доходѣвъ шпихлѣра. А.

Новинки.

— **Именованя.** Ц. к. краєва Рада школьна именовала Михайла Мартиця въ Красной дѣйствиымъ учителемъ школы етатової въ Мостискахъ, Болесла Петровскої въ Рудѣ дѣйствиымъ учителемъ школы етатової въ Книжницяхъ, Фьлорентину Кремпиу дѣйствиою учительскою въ Жабяѣ.

— **Испыты квалифікаційны** на учительвъ школъ народныхъ звичайныхъ въ Перемышляхъ розпѣчнуты ся передъ ц. к. комісією испытаною днѣ 30 вересня с. р. Поданя вносити треба найдалше по днѣ 22 вересня.

— **Рада мѣста Львова** именовала о. Евгени Гузара проповѣдника при архікатедральной церкви у Львовѣ катехитомъ женскої школы выдѣлової.

— **До ц. к. академічнѣй гѣмнази (рускої) у Львовѣ** занисало ся сего року загаломъ 521 учениковъ, въ того до класы приготовавчѣ 59 а до першої 103 учениковъ.

— **На доходъ бурсы им. св. о. Николая въ Перемышляхъ** устроєне выдѣлъ бурсы во второкъ днѣ 29 вересня с. р. въ Перемышляхъ въ сали городскѣй вечеръ зъ танцями и всѣхъ запрошує. Стрѣй народный або вѣстовый. Початокъ о 8-ой вечеромъ. Вступъ водъ особы 1 ар 50 кр., для родины зъ 3 особы 4 ар., зъ 4 особы 5 ар. Добровольный жертвы пересылаги на руки предѣдателя бурсы п. Ю. Несторвича въ Перемышляхъ.

— **На будову руского театру у Львовѣ** переславо яко чистый доходъ зъ вечерка, устроєного „дванацяткою“ въ Новѣмъ Санчи до Львова 108 ар. 10 кр.

— **Нової констрוקциї лавки школьнѣй** дѣстане школа им. Маркіяна Шапкевича у Львовѣ. Лавки тѣ, зроблені въ робѣтнѣ братѣвъ Вячельковъ послѣ вказѣвокъ директора будѣвничого уряду. Лавки тѣ суть такъ улаженей, що коли дитина стоить въ лавцѣ, то сѣдална дошка подносить ся. Мѣска Рада школьна загадала позаводити такы лавки по всѣхъ школахъ львовскихъ, бо они хоронять молодѣжь водъ лихихъ наслѣдковъ згорѣлого сидженя.

— **Огнѣ.** Въ Дрогобицкомъ, въ селѣ Грушовѣ знищивъ огонь 8 селенскихъ загорѣвъ зъ усѣмъ збѣжомъ и сѣномъ. Днѣхъ господарѣвъ було обезпеченыхъ на суму 700 ар., и шкода выносить 5000. — Страшне нещасте, огнече стало ся недавно въ Угриновѣ коло Калуша. Сынокъ господаря Корвила Кобылянского, 6-лѣтний хлопчина наклавъ собѣ огонь на подвѣрю, щобы спечи бульбы. Нещасте хотѣло, що водъ того огню займила ся солома и водтакъ будынки, причѣмъ самъ хлопчина найшовъ въ огни страшну смерть, бо въ згаряцахъ осталась зъ него лишь розбрана на двое чашка и часть тулува. Днѣ селянскѣй загорѣды поиншли зъ ды-

момъ, а зъ однои горѣючої хаты выратувавъ жандармъ, Иванъ Гошовскій, дитину.

— **Самоубійства.** Въ Тернополи водобравъ собѣ жыте выстрѣломъ зъ карабіну однорѣчный охотникъ 15 полку пѣхоты, Маркусь Беренглюмъ, правникъ зъ IV року. Карабінова куля перейшла черезъ черепъ головы. Самоубійникъ ще живе, але нема найменшой надѣѣ, щобы его уратувати водъ конечной смерти. — Въ Лавцуцѣ застрѣливъ ся револьверомъ днѣ 5 с. м. Кароль Бросманъ, капитанъ рахунковый 3 полку уланѣвъ. Причины не знати. — На передмѣстѣю черновецкомъ Клякучка повѣсивъ ся днѣ 9 с. м. на деревѣ въ городѣ челядникъ боднарскій, Лавро Страль, не знати зъ якої причины. Однакъ переходячий тамтуды припадково муляръ Петро Швабъ перетявъ шнуръ смерти Лаврової и воддавъ ему его жыте навадѣ.

— **Фальшѣвники грошей.** Днѣ 2 с. м. водбула ся въ Станіславѣвъ судовѣ розправа карма противъ Абрамка и Шмуля Готфридовъ зъ Будзанава, котрыхъ выловивъ бувъ въ жовтні 1890 р. жандармъ, Григорій Польный въ Чортковѣ, якъ вымѣнювали фальшивы однориньскѣй монеты. Показало ся водтакъ, що тѣ оба жыды зробили собѣ глиняну форму и водливали тѣ фальшивы монеты зъ дешевого металю „британія“. Фальсификаты можна було розпѣзнати по барвѣ, по написи на обводѣ и по меншой вѣзѣ якъ звичайнѣй монеты риньскѣй. Судъ засудивъ Абрамка яко головного фальшѣвника на 8 лѣтъ, а Шмуля лишь яко помѣчника на 4 лѣтъ тяжкою вязницѣ.

Господарство, промыслъ и торговля.

— **Якъ вывабити зъ бѣлы плямы зъ ржи?** Коли на бѣлю зробити ся пляма зъ ржи, що буває дуже часто тогди, коли баняки, въ котрыхъ выварюєсь бѣле, не суть добре побѣлены, то треба его насампередъ добре выпрати, взяти ще мокре до рукъ и посыпати пляму потовченою на порошокъ солею зъ заячѣй капустки (квасъ оксальный, соль кваскова, Acidum oxalicum; можна дѣстати въ кожѣй аптецѣ за два, три крейцарѣ), а водтакъ набрати въ цинову ложку кипячої воды и держати ту ложку надъ плямою такъ, щобы она до неї притискала и си огрѣвала а пляма заразъ щезне.

Торгъ збѣжемъ.

12 вересня	Львовѣ	Тернопѣль	Пѣдволочиска	Ярославѣ
Пшениця	10—10.50	9—10—	9—10.25	9.25 10.60
Жыто	8.50—9—	8.25—8.90	8.35—9—	8.75—9.25
Ячмѣнь	5—7.75	5—7.50	5—7.30	5.25—8—
Овесъ	7.50—7.85	6—10—	6.90—7.15	7.50—8—
Горохъ	—	6—10—	6—10.50	6.30—9.75
Вѣка	—	—	—	—
Рѣпакъ	12—13.50	12—13—	12—13—	12.25 13.60
Хмель	—	—	—	—
Конюшина чер.	42—52—	41—48—	41—47—	42—52—
Конюшина бѣла	—	—	—	—
Оковита	17—17.70	—	—	—

ТЕЛЕГРАМЫ.

Голгоць 12 вересня. Пѣдчасъ вчерашного обѣду, пѣднѣсь С. Вел. Цѣсарь, яко въ день именинъ царя, тоастъ въ его честь и сказавъ: „Пю на здоровле мого дорогого приятеля, царя Александра III.“

Копенгага 12 вересня. Въ Фреденсборгѣ арештовано якогось пѣдозрѣного чловѣка, що волочивъ ся около королевского парка. По переслуханю, пущено его на волю, а опѣсля найдено его въ готелю неживого. Догадують ся, що то бувъ якийсь нѣгилѣсть.

Берлинъ 12 вересня. Намѣ. Nachr. доказують, що отворене Дарданелѣвъ для Россіи есть дуже небезпечне, бо она може до 24 годинъ кинути надъ Босфоръ 30.000 людей и зняти его разомъ зъ Константинополемъ.

Константинополь 12 вересня. Покликано тутъ послѣвъ зъ Лондону и Петербурга. Кіямиль-паша остає все ще пѣдъ строгимъ надзоромъ.

Вѣдѣвчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

Ретельна и користна пропозиція.

Особа інтелігентна могоча сейчасъ вложити яко пожичку до вже існуючого, цѣлкомъ певного інтересу 3 до 5 тисячей з.р. отримає крѣмъ вѣдповѣдної безпеки капіталу, вѣдповѣдне помешкане и цѣле удержане, а о скѣлько буде мѣгъ бути ужитымъ въ дѣлѣ, (хотѣй бы лишъ до провадження касы въ склепѣ) одержити особну нагороду.

Ближша вѣдомѣсть у п. Болеслава ЛЯСКОВСКОГО у Львовѣ, ул. Пекарска, ч. 21.

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“ ЖИГМОНТА РУКЕРА

порукає:

Знамениті средства до консервованя зубѣвъ и ясель и удержаня ямы губной въ цѣлковитѣй чистотѣ, именно Порошокъ до зубѣвъ салициловый и зъ руты надавзубамъ ентѣжну бѣлбѣсть и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронити ихъ передъ спорохнѣлостію. — Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.
Вода анатеринова, настѣй на зѣляхъ антисептичныхъ, а такожъ и вода салицилова, котрой пару капель розпушенихъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи неприяный смакъ, а такожъ забезпечує ясла передъ веѣми слабостями.

SANS RIVAL MAGASIN GORSET DE PARIS

у Львовѣ Налець Галицкій ч. 15.

въ гмаку Банку гипотечного поручає правдивий парижскій **Горсеты дамскі** найновшого фасону теперѣшного сезону: зъ короткимъ бедромъ и довшимъ станомъ à la Sirène C. P. à 3-50, 4-50, 5-50, шаръ, креме и бѣлы. — Nouveautés Corset Ste-tanie à 3-50, 4-50, 5-50, Врукле на 5 гузиковъ. — Corset Kirass 36-38-40 цтм, довгий, франц. витыный Дреаліхъ à 3, 3-50, 4, 5, 6. — Corset Panzer 34-36 цтм, довгий франц. витыный Дреаліхъ à 2-50, 3, 4, 5.

Всякі часті рѣжени величынн сунъ завше на складѣ вѣдъ 1.50—20 зр.

Всякі замовленя зъ провинціи виконують ся якъ найскорше.

Змѣна льокалю.

Зъ днємъ 1 вересня с.р. перенесеною зѣстала

РОБОТНЯ ПРАВЕЦНА

Кирила Думина

зъ улици Хорупцины ч. 9, на ул. Коперника ч. 7

въ котрой по довгой практицѣ такъ въ краю якъ и за границею, виконують ся великі роботы въ складѣ тои входячій, а именно: Сукиѣ мужескій, войсковий и дамскій, а то: пальта, пальто-тнки, футра итд.

Дякуючи Впов. П. Т. Публицѣ за дотеперѣшній взгляды прошу о тѣже и надалѣше.

На провинцію высылаю сукиѣ на умовлений часѣ.

Зъ поважанемъ
Кирило Думинъ,
ул. Коперника 7.

Въ мѣйскѣмъ бюрѣ, (готель Жоржа), выдає ся **карты объѣзды**, котры приносять знижку 25—30% за звичайными білетами.

Тѣже выдає ся звичайні карты подорожній на лінію Кароля-Людвика по оригінальній цѣнѣ.

Мѣйске бюро Кароля-Людвика Зелѣзниця.
Іосифъ І. Ляйнкауфъ.

Ковдры шиті

по зр. 4-50, 5, 6, 8, 10 зр. и выше

власной работы матери-рацы волосяной по зр. 14, 16, въ великой цѣнѣ по 30 зр.; — вкладки и спружинивой до льжаковъ, подушки итрянй и волосяной, сѣянки и т. п.

порукає въ найбѣльшій добѣрѣ **Іосифъ Шустеръ**, у Львовѣ ул. Коперника 7.

Всякого рода

ВИНА

лѣчничій

дѣстати можна кожного часу въ конторѣ

Льєопольда Литыньского
у Львовѣ, при улицѣ Валога ч. 14.

Складъ фабричный

ц. к. упривілюваной фабрики выробѣвъ бавовняныхъ

Бенедикта Шролля сынѣвъ въ Вранау (Чехи)
ШИФФОНЫ, ШИРТИНГІ, КРЕТОНЫ, ПЕРКАЛЬ, ДЫМКИ, ОКСФОРДЫ. Шифоновы платки до носа.

Цѣны найлизий.

Головний складъ выробѣвъ оригінальныхъ чисто вовняныхъ зъ порукою

Проф. Др. ГУСТАВА ПЕТЕРА

зъ фабрики Вильгельма Бенгера сынѣвъ въ Бренгенцѣ и Штутггардѣ.

Цѣны фабричній. — Цѣнники оплачено.

Порукає **М. Балабана** наслѣдникъ

НИКОЛАЙ ЛЮДВИГЪ

у Львовѣ, площадь Маріяцка, ч. 8.

Желудокъ есть господаремъ човѣческаго орґанізму,

вѣдъ него починають ся всякі болѣзни, вѣдъ него живить потребне водживалне орґанізму и силы човѣка.

„Регуляторъ“

есть то порошокъ, котрого коробка вразѣ зъ описомъ способу заживаня коштує 35 кр. На провинцію высылає ся найменше три коробки, потреба прото надѣслати переказомъ 1 зр. 20 кр. (за три коробки порошокъ — зъ опакowaniem) — або 1 зр. 40 кр. тогда и почта будъ оплаченою.

Регуляторъ закасувавъ Моризона и великі подобныя средства.

На доказъ читайте подяки вѣдъ особъ котрыма здорове привернуувъ.

Спроваджувати можна лишъ вѣдъ:

Бронислава Виткевича,
аптекаря у Львовѣ, ул. Жовковска (коло рамни).

Грудній зѣля **Д-ра Зебургера**

противъ кашлю, душности, нежиту и т. п.
Цѣна флашки 20 кр.

Циркъ братѣвъ Сідолі

пѣдъ дирекцією **Цезара Сідолі**
улиця Шпитальна ч. 3 (площадь Голуховскихъ)

Сегодня въ недѣлю 13 вересня

2 величаві представленя 2

о годинаѣ 4 зъ полудня и о 8 год. вечеромъ

Выступъ славной вѣдчиннѣ вышней школы

бароновой де Вальбергъ

заангажованой зъ „Nouveau Cirque“ въ Парижи

На закончене вечерного представленя:

Робертъ и Бертрамъ

або „Чортъ зъ пекла“

велика дуже занимательна пантоміма.

Зъ высокимъ поважанемъ

Цезарь Сідолі, директоръ.

Перша краєва фабрика товарѣвъ плитерованныхъ, зовимыхъ **хиньске сѣребло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львовѣ, Ринокъ ч. 37. Краковѣ, Ринокъ ч. 26.

порукають:

Предметы служачій до ужитку церковного и домашнего, бѣдповѣдній на выправы слобной, подарунки, у великомъ выборѣ по приступныхъ цѣнахъ.
Репарациі, сѣребленя и золочения вещь въ се иланье входячихъ предметѣвъ, тревало и дешево.
Цѣнники на жадање оплати, опакowanie безплатно. 1—1.

Квизды: „Плынь гѣстцевый“

домове средство усмиряюще болѣ.

Цѣна флашки 1 зр. а. в.

- Квизды** Кронъ зубній „Альвеоларъ“. 1 флашочка 50 кр.
- Квизды** „Плынь на волосѣ“. 1 флашочка 50 кр.
- Квизды** Плястеръ на бѣдетки. 1 коробочка по 35, 70 кр.
- Квизды** Плынь на бѣдетки и бородавки. 1 флашочка 35 кр.
- Квизды** „Franzbrantwein“. 1 флашка 85 кр.
- Квизды** Сокъ деревъ шипильковий. 1 флашочка 35 кр.
- Квизды** „Вода до полоканя губъ „Альвеоларъ“. 1 флашочка 40 кр.
- Квизды** Зубна паста „Альвеоларъ“. 1 порцелинова пушка 70 кр.
- Квизды** Цыбулева помада — 1 пушка 80 кр.

Правдивий лишъ зъ сею охоронною маркою можна дѣстати Австро-Угорь.

Щоденна высылка почтою сповняє ся черезъ головний складъ

Kreisapotheke Korneuburg bei Wien
des **FRANZ JOH. KWIZDA.**